

Sygn. akt VII U 2516/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2016 r. w Warszawie

sprawy H. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania H. Z.

od następujących decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 7 sierpnia 2013 r., znak: (...) oraz

z dnia 01 października 2013 roku, znak: (...)

- oddała odwołanie.

Sygn. akt VII U 2516/13

UZASADNIENIE

W dniu 5 H. Z., wniosła do tut. Sądu odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 7 sierpnia 2013 r. znak: (...), na mocy której odmówiono jej prawa do renty socjalnej (odwołanie k.2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 października 2013 r. organ rentowy wskazał, że w toku postępowania ubezpieczona została skierowana na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 23 lipca 2013 r., uznał, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Wobec powyższego decyzją z dnia 7 sierpnia 2013 r., organ rentowy odmówił H. Z. prawa do renty socjalnej. W związku z wniesieniem sprzeciwu od powyższego orzeczenia sprawę przekazano do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem wydanym w dniu 27 września 2013 r. również uznała, że odwołująca się nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Opierając się na wskazanym wyżej orzeczeniu organ rentowy wydał kolejną decyzję z dnia 1 października 2013 r., którą to odmówił ubezpieczonej prawa do renty socjalnej (odpowiedź na odwołanie k.4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona H. Z., urodzona w dniu (...), w dniu 18 kwietnia 2013 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosek o przyznanie na jej rzecz prawa do renty socjalnej (wniosek z 18 kwietnia 2013r. k. 1-2 a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego H. Z. została skierowana na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 23 lipca 2013 r. uznał, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 23 lipca 2013 r. k. 11, a.r.).

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2013 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił H. Z. przyznania prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że ubezpieczonej nie przysługuje prawo do wskazanego świadczenia, gdyż nie spełnia ona warunków określonych w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, wobec uznania przez Lekarza Orzecznika ZUS orzeczeniem z dnia 23 lipca 2013 r. że nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy jak tego wymaga ustawa (decyzja z dnia 7 sierpnia 2013 r., znak: (...). k. 13 a.r.).

W dniu 31 lipca 2013 r. H. Z. złożyła sprzeciw od powyższego orzeczenia do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 27 września 2013 r. potwierdziła, że ubezpieczona nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, k. 21 a.r.).

Na tej podstawie organ rentowy w dniu **1 października 2013 r. wydał decyzję, znak: (...)**, mocą której odmówił wnioskodawczyni prawa do dochodzonego świadczenia (decyzja z dnia 08 stycznia 2013 r. k. 47 tom II).

Od niekorzystnych decyzji organu rentowego, H. Z. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie.

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: psychologa, psychiatry, neurologa i ortopedy, celem ustalenia, czy odwołująca się jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, czy też w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej (postanowienie z dnia 18 października 2013 r. k. 8 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu psychologii J. K., w opinii z dnia 9 listopada 2013 r. na podstawie dostępnej dokumentacji, obserwacji i badania stwierdziła, że wnioskodawczyni funkcjonuje na poziomie upośledzenia umysłowego stopnia umiarkowanego. Z psychologicznego punktu widzenia, badana jest od urodzenia częściowo i na stałe niezdolna do pracy. Brak jest wskazań do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii k.20-22 a.s.).

W opinii z dnia 10 grudnia 2013 r. biegły sądowy z zakresu neurologii B. A. stwierdziła, że w ocenie neurologicznej nie stwierdza się u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami badanej. Dolegliwości wnioskodawczyni przy aktualnym stopniu zaawansowania i nasileniu objawów, nie powodują znaczącego trwałego upośledzenia funkcji organizmu, nie powodują długotrwałej niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym (opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii k.39-40 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu psychiatrii S. K., w opinii z dnia 30 marca 2014 r. wskazał, że H. Z. nie jest osobą chorą psychicznie. U badanej rozpoznał upośledzenie umysłowe stopnia umiarkowanego z obniżeniem funkcji poznawczych do poziomu otępienia średniego stopnia. W ocenie biegłego ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy z przyczyn upośledzenia umysłowego i zaburzeń poznawczych. Niezdolność ta powstała przed ukończeniem 18 roku życia (opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii k.70-71 a.s.).

W opinii z dnia 28 czerwca 2014 r. biegły sądowy z zakresu ortopedii i traumatologii J. S. wskazał, że aktualny stopień zaawansowania schorzeń ubezpieczonej nie daje podstawy do uznania badanej za całkowicie niezdolną do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii k.103 a.s.).

W postanowieniu z dnia 5 września 2014 r. Sąd zlecił wydanie opinii uzupełniającej biegłemu sądowemu z zakresu psychiatrii S. K. (postanowienie k.113 a.s.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie procesowym z dnia 15 września 2014r. wniósł uwagi do opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii (pismo procesowe k.118 a.s.).

Biegły z zakresu psychiatrii S. K. w opinii uzupełniającej z dnia 20 września 2014 r. stwierdził, że H. Z. jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy z przyczyn upośledzenia umysłowego i zaburzeń poznawczych. Niezdolność taka zgodnie z ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej powstała u ubezpieczonej przed ukończeniem 18 roku życia (opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu psychiatrii k.126 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 8 września 2014 r. ubezpieczona wniosła o przeprowadzanie dowodu z opinii łącznej biegłych w sprawie ustalenia poziomu niezdolności do pracy oraz momentu jej powstania na okoliczność potwierdzenia, iż ubezpieczana jest trwale niezdolna do pracy oraz przedmiotowa niezdolność powstała przed ukończeniem 18 roku życia. W ocenie ubezpieczonej wnioski z powyższych opinii rozpatrywane pojedynczo nie pozwalają na prawidłowe ustalenie, czy i w jakim stopniu oraz od kiedy ubezpieczona jest niezdolna do pracy.

W kolejnej opinii uzupełniającej z dnia 3 października 2014 r. biegły sądowy z zakresu psychiatrii S. K. wskazał, że H. Z. jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy z przyczyn lekkiego upośledzenia umysłowego i zaburzeń poznawczych, nieprawidłowych cech osobowości. Dokumenty zawarte w aktach sprawy wskazują, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 16 roku życia, ponieważ zaburzenia psychiczne u badanej należy uznać jako całościowe zaburzenia rozwojowe powodujące znaczne zaburzenia interakcji społecznych oraz nasilone stereotypie zachowań, zainteresowań i aktywności według rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie kryteriów oceny niesprawności u osób w wieku do 16 roku życia (opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii k. 136 a.s.).

Postanowieniem z dnia 8 października 2014 r. Sąd dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i psychologii, celem ustalenia, czy wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy oraz czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem 18 roku życia (postanowienie z dnia 8 października 2014 r. k.138 a.s.).

Biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. L. w opinii z dnia 15 grudnia 2014 r. rozpoznała u H. Z. upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim. Wypowiedzi, zachowanie i funkcjonowanie opiniowanej nie wskazują aby przejawiała ona zaburzenia funkcji poznawczych o charakterze zespołu otępiennego. Nasilenie dolegliwości powoduje trwałą częściową niezdolność do pracy zawodowej. Naruszenie sprawności organizmu powstało w dzieciństwie (opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii, k.164-165 a.s.).

W opinii z dnia 25 lutego 2015 r. biegły sądowy z zakresu psychologii B. B. stwierdził, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii k.184-185 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 23 marca 2015 r. organ rentowy wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego psychiatry z dnia 3 października 2014 r. oraz 20 września 2014 r. (pismo procesowe z dnia 23 marca 2015 r. k. 193 a.s.).

Postanowieniem z dnia 24 marca 2015 r. Sąd dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu psychiatrii M. L. i S. K., celem ustalenia, czy odwołująca się jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, czy też w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej (postanowienie z dnia 24 marca 2015 r. k. 195 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 24 marca 2015 r. odwołująca wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu psychiatrii, neurologii oraz psychologii, celem ustalenia poziomu niezdolności do pracy oraz momentu jej powstania na okoliczność potwierdzenia, iż ubezpieczana jest trwale niezdolna do pracy

oraz przedmiotowa niezdolność powstała przed ukończeniem 18 roku życia (pismo procesowe z dnia 24 marca 2015 r., k.199 a.s.).

W opinii z dnia 20 października 2015 r. biegły sądowy z zakresu psychiatrii M. L. rozpoznała u odwołującej upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim. Stan psychiczny i funkcjonowanie opiniowanej nie powodują całkowitej niezdolności do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii k. 260-263 a.s.).

Biegli sądowi z zakresu psychiatrii S. K. oraz M. L. w opinii łącznej z dnia 28 czerwca 2016 r. po ponownej analizie dotychczasowych opinii u H. Z. nie stwierdzili objawów choroby psychicznej, rozpoznali upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego. Ponadto uważają, że ubezpieczona obecnie nie jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy. Dokumenty zawarte w aktach sprawy wskazują, że częściowa i trwała niezdolność do pracy powstała u odwołującej przed ukończeniem 18 roku życia (opinia biegłych sądowych z zakresu psychiatrii k.344-346 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 10 sierpnia 2016 r. odwołująca wskazała, że

1. przesłana opinia łączną sądowo- psychiatryczną z dnia 28 czerwca 2016 r. nie została przygotowana zgodnie z wnioskiem pełnomocnika ubezpieczonej zawartym w piśmie z dnia 24 marca 2015 r. tj. wnioskiem o wydanie oraz przeprowadzenie dowodu z łącznej opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: psychiatry, psychologa, neurologa, w sprawie ustalenia poziomu niezdolności do pracy ubezpieczonej oraz momentu jej powstania,
2. opinia sądowo- psychiatryczna łączna z dnia 28 czerwca 2016 r. zawiera sprzeczne ze sobą wnioski tj. stwierdza, że „H. Z. obecnie nie jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy” oraz, że „częściowa i trwała niezdolność do pracy powstała u H. Z. przed ukończeniem 18 roku życia”,
3. opinia sądowo- psychiatryczna łączna z dnia 28 czerwca 2016 r. zawiera szereg nieścisłości oraz braków szerzej opisanych w uzasadnieniu niniejszego pisma,
4. kwestionuje opinię sądowo psychiatryczną z dnia 20 października 2015 r. sporządzoną przez biegłego M. L..

Ponadto odwołująca wniosła o:

1. wydanie oraz przeprowadzenie dowodu z łącznej opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów psychiatry, psychologa, neurologa, w sprawie ustalenia poziomu niezdolności do pracy ubezpieczonej oraz momentu jej powstania,

ewentualnie:

2. sporządzenie i przeprowadzenie przez biegłych M. L. oraz S. K. uzupełniającej opinii do opinii łącznej sądowo- psychiatryczna z dnia 28 czerwca 2016 r. uwzględniającej fakt wydania oraz wniosków płynących z:
 - a) opinii sądowo- psychiatrycznej uzupełniającej z dnia 20 września 2014 r. sporządzonej przez biegłego S. K., w której stwierdził, że ubezpieczona jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy z przyczyn swojego upośledzenia umysłowego i zaburzeń poznawczych a niezdolność ta powstała przed ukończeniem 18 roku życia;
 - b) opinii sądowo- psychiatrycznej uzupełniającej z dnia 3 października 2014 r. sporządzonej przez biegłego S. K., w której stwierdził, że ubezpieczona jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy z przyczyn swojego upośledzenia umysłowego i zaburzeń poznawczych, a niezdolność powstała przed ukończeniem 16 roku życia, ze wskazaniem wniosków tj. czy H. Z. jest trwale i całkowicie niezdolna do pracy oraz kiedy (jeżeli stwierdzono niezdolność) ww. niezdolność do pracy powstała,
3. sporządzenie i przeprowadzenie przez biegłego M. L. uzupełniającej opinii do opinii z dnia 20 października 2015 r. poprzez uwzględnienie opinii opisanych w pkt. 2 litera „a” oraz 2 litera „b” powyżej, a także w przypadku podtrzymania przez ww. biegłego wniosków z opinii z dnia 20 października 2015 r. wskazanie powodów zmiany stanowiska ww.

biegłego w stosunku do wydanej przez niego opinii z dnia 15 grudnia 2014 r. (pismo procesowe z dnia 10 sierpnia 2016 r., k.361-362 a.s.).

Na rozprawie w dniu 8 grudnia 2016 r. Sąd oddalił wnioski pełnomocnika odwołującej, który wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii łącznej biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu psychiatrii, psychologii i neurologii, ewentualnie o przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych sądowych z zakresu psychiatrii oraz przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej przez biegłego sądowego M. L..

Wskazać należy, że w uznaniu Sądu potrzeba przeprowadzenia kolejnych dowodów z opinii uzupełniających oraz łącznej w ogóle nie istniała. Kwestią możliwości dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych zajmowało się orzecznictwo, które stanęło na stanowisku, iż jeżeli opinia biegłego jest jednoznaczna i tak przekonująca, że Sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974 r. II CR 638/74). Stanowisko to podziela również Sąd orzekający w niniejszej sprawie. Dodatkowo w wyroku z dnia 15 lutego 1974 r., (II CR 817/73) Sąd Najwyższy przyjął, że dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mają więc zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c., który stanowi, iż strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków, jakie według przepisów k.p.c. mogą dla niej wyniknąć z działania na zwłokę lub niezastosowania się do zarządzeń przewodniczącego i postanowień sądu. W konsekwencji nie można przyjąć, że sąd obowiązany jest dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych, czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 k.p.c. sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, czy nie wyjaśnia istotnych okoliczności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 listopada 1974 r., I CR 562/74). Odmienne stanowisko oznaczałoby bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, aby się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego samego zdania co strona.

W realiach niniejszej sprawy, złożone do akt sprawy opinie biegłych sądowych z zakresu psychiatrii w sposób pełny i wyczerpujący udzieliły odpowiedzi na pytania ujęte w tezie postanowienia dopuszczającego te dowody oraz pytań zadanych przez pełnomocnika odwołującej. Należy po raz kolejny podkreślić, że biegli w sposób logiczny, spójny i dokładny przedstawili stan zdrowia ubezpieczonej oraz ustosunkowali się do stanowiska pełnomocnika odwołującej. Z uwagi na powyższe konstatacje brak było uzasadnienia do zobowiązania biegłych z zakresu psychiatrii do ponownego wydania opinii uzupełniającej bądź do dopuszczenia dowodu z opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu psychiatrii, psychologii oraz neurologii. Z tego też względu, Sąd oddalił przedmiotowy wniosek pełnomocnika odwołującej.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w sprawie obszernego materiału dowodowego, obejmującego przede wszystkim dowody z dokumentów, jak również dowody z opinii biegłych sądowych specjalistów z zakresu różnych dziedzin medycyny: psychologii, psychiatrii, neurologii oraz ortopedii.

Przechodząc do oceny opinii biegłych Sąd podkreśla, że dopuszczenie tych dowodów był zasadne ze względu na zgłaszane przez odwołującą schorzenia, na które się uskarża, a także charakter niniejszej sprawy. Każda z opinii biegłych została sporządzona na podstawie dokumentów medycznych (aktualnych na czas sporządzania poszczególnych opinii) odwołującej oraz po przeprowadzeniu badań lekarskich na jej osobie. W ocenie Sądu, biegli dokonali analiz w sposób prawidłowy, rozpatrując przypadek schorzeń dolegających odwołującej obecnie oraz w przeszłości, zgodnie z zakresem specjalizacji każdego z nich. Sąd co do zasady podzielił wnioski sformułowane przez biegłych.

Za opinię wiodącą w sprawie Sąd uznał opinię łączną biegłych sądowych specjalistów z zakresu psychiatrii S. K. oraz M. L.. Opinia łączna biegłych sądowych z dnia 28 czerwca 2016 r. zawierała pełny, bardzo szczegółowy opis historii choroby odwołującej. Dokonując oceny opinii biegłych Sąd doszedł do przekonania, że opinia ta jest kompleksowa, rzetelna, obszerna oraz została sporządzona po przeanalizowaniu pozostałych opinii biegłych sądowych. Ponadto

biegły dokonali całościowej i wszechstronnej analizy stanu zdrowia ubezpieczonej w oparciu o wszystkie źródła informacji zawarte w aktach i w sposób jasny i precyzyjny sformułowali wnioski końcowe tej opinii.

Co prawda biegły sądowy z zakresu psychologii S. K. w swoich opiniach z dnia 30 marca 2014 r., 20 września 2014 r. oraz 3 października 2014 r., początkowo twierdził, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy z przyczyn upośledzenia umysłowego i zaburzeń poznawczych, jednak ostatecznie, po przeanalizowaniu całego materiału dowodowego zebranego w sprawie, w opinii łącznej biegły stwierdził, że upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, wypowiedzi, zachowanie i funkcjonowanie opiniowanej nie wykazują aby przejawiała ona zaburzeń funkcji poznawczych o charakterze zespołu otępiennego, a nasilenie dolegliwości powoduje jedynie trwałą i częściową niezdolność do pracy zawodowej.

Ponadto Sąd za wiążące uznał opinie biegłego sądowego z zakresu psychologii oraz ortopedii, którzy zgodnie wskazali, że brak jest wskazań do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy odwołującej, natomiast biegły sądowy z zakresu neurologii stwierdził, że dolegliwości wnioskodawczyni przy aktualnym stopniu zaawansowania i nasileniu objawów, nie powodują znaczącego trwałego upośledzenia funkcji organizmu, co za tym idzie, nie powodują długotrwałej niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołania H. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 7 sierpnia 2013 r., znak: (...) oraz z dnia 1 października 2013 r. znak: (...), są niezasadne i jako takie podlegają oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. 2003r. Nr 135, poz. 1268), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Stosownie zaś do ust. 2 powołanego przepisu osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1 przysługuje:

- 1) renta socjalna stała – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Z dyspozycji art. 15 ustawy o rencie socjalnej wynika, że ustawodawca w ramach oceny, czy spełnione zostały przesłanki do przyznania opisanego powyżej świadczenia nakazał odpowiednio stosować art. 12-14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, które zawierają legalne definicje całkowitej i częściowej niezdolności do pracy. Mianowicie przepis art. 12 ust. 1 powołanej ustawy wskazuje, że za całkowicie niezdolną do pracy należy uznać osobę, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepis art.12 ust.3 ustawy za częściowo niezdolną do pracy uznaje osobę, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Dokonując oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, należy mieć także na uwadze, że w rozumieniu przepisów ustawy emerytalnej, o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2000 roku, sygn. akt II UKN 113/00). Ocena całkowitej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, co do zasady wymaga wiadomości specjalnych. W takiej sytuacji, sąd nie może orzekać wbrew opinii biegłych sądowych. Należy

także uwzględnić, że w sprawach o rentę z tytułu niezdolności do pracy ostatecznie decyduje sąd, gdyż niezdolność do pracy jako przesłanka renty ma tu znaczenie prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2009 r., III UK 30/09).

Mając na uwadze powyższą regulację prawną oraz w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe przyjąć należało, że ubezpieczona nie spełniła niezbędnej przesłanki, warunkującej nabycie prawa do renty socjalnej, jaką było ustalenie całkowitej niezdolności do pracy i z tego też powodu zaskarżonymi decyzjami z dnia 7 sierpnia 2013 r. oraz z dnia 1 października 2013 r. organ rentowy odmówił jej prawa do spornego świadczenia.

W świetle jednoznacznych wniosków opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii, psychiatrii, neurologii, ortopedii oraz opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu psychologii nie ma podstaw do przyjęcia, że odwołującej przysługuje prawo do renty socjalnej, gdyż rodzaj i charakter ujawnionych schorzeń nie uzasadnia zakwalifikowania jej, jako osoby całkowicie niezdolnej do pracy.

Nie sposób zatem było przyjąć, opierając się na zasadach doświadczenia życiowego, by wszyscy lekarze specjaliści badający wnioskodawczynię oraz analizujący historię jej choroby dokonali błędnych ustaleń przy badaniu jej zdolności do pracy, dlatego też ustalenia i konkluzje poczynione przez biegłych w niniejszej sprawie uznać należało za absolutnie wiarygodne i zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

Biegli sądowi zgodnie stwierdzili, że dolegliwości badanej przy aktualnym stopniu zaawansowania i nasileniu objawów, nie powodują trwałego upośledzenia funkcji organizmu oraz nie powodują długotrwałej niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym, a ponadto biegli sądowi z zakresu psychiatrii S. K. i M. L. po przeanalizowaniu całości materiału dowodowego, w opinii łącznej potwierdzili tezy stawiane przez ww. biegłych sądowych.

Jednocześnie zdaniem Sądu Okręgowego, oceny powyższej w niczym nie mogło zmienić przekonanie ubezpieczonej o złym stanie jej zdrowia. Zgodnie bowiem z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, subiektywne przekonanie strony o stopniu niezdolności do pracy ze względu na stan zdrowia nie może mieć decydującego znaczenia dla ustalenia prawa do renty socjalnej, albowiem miarodajny jest obiektywnie istniejący stan zdrowia, stwierdzony w toku postępowania, do której to oceny uprawnieni są biegli lekarze o specjalności odpowiadającej schorzeniom osoby badanej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 października 1968 r., III PRN 66/68).

Już tylko dodatkowo wskazać należy, iż odwołująca posiada upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia i ma związek z powstaniem częściowej trwałej niezdolności do pracy. Odnośnie relacji między upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, a wymaganiami art. 4 ustawy o rencie socjalnej, co do istnienia całkowitej niezdolności do pracy wypowiedział się wielokrotnie Sąd Najwyższy m.in. w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 marca 2008 r. (I UK 286/07) wskazując, że niepełnosprawność nie jest tożsama z całkowitą niezdolnością do pracy. Zgodnie z definicją zawartą w słowniku zamieszczonym w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Niepełnosprawność oznacza zatem inną sytuację socjalną określonej osoby. W związku z niepełnosprawnością przysługują też inne świadczenia. Najogólniej rzecz ujmując mają one na celu umożliwienie dalszej pracy osobie.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 7 sierpnia 2013 r., znak: (...) oraz z dnia 1 października 2013 r. znak: (...) zostały wydane prawidłowo.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku, oddalając odwołanie ubezpieczonej H. Z. od wymienionych decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W..